

Működés

Körösvidék

Magyar Nemzeti Múzeum
Hirtalposztálya

VIII. Múzeum krt. 14/16. Budapest

egyesen keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34-141.

Felolvasó szerkesztő:

MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Névrendezés

Írta: Somody István.

A magyarabb magyarság kialakítását célzó mozgalom során évek óta hirdetem, hogy azokat a súlyos feladatokat, amelyek az önvédelmi és igazságkereső harcunkban ránk várnak, csak megerősített nemzet végezheti el eredményesen. A nagy vereségek és szétdaraboltság után ezernyi belső és külső bajjal küzdő magyarságot a szociális igazságok érvényesítésével meg kell erősíteni anyagi erejében, erkölcsi erejében, nemzeti öntudatában, tradíciójának nagyobb megbecsülésében, lélekszámában, de a meglévő emberanyag fizikai erejében is. Valóban megfontolásra késztetnek azok a jelenségek, hogy a csonka országban a múlt évben az előzőkénél négyezerrel kevesebb házasságot kötöttek, hogy kétszáz olyan falut találtak, ahol egyetlen ember- szaporulatot nem tudnak felmutatni s általában a születések száma az 50.000-res mélypontra süllyedt, amelyen megcsönkítottságunk óta sem volt. Ugyanakkor a szerb és oláh születések száma a duplája ennek. És ha azokat a szomorú adatokat nézzük, amelyek az iskolai vizsgálatok során a magyar gyermekek nagy százaléknak fogyatékoságát tárják fel, akkor valóban nem lehet vita afelett, hogy a szociális és egészségügyi kérdések megoldásával testben, lélekben erősíteni kell a magyarságot s az új családalapítások és születések fellételeinek megteremtésével lélekszámában is növelni. Sok ártó idegenszerűség levelkőzése, a magyar tradíciók, népi szokások, művészetek, a magyar ruha, stb. nagyobb megbecsülése, a nemzeti szellem öntudat fejlesztése mind, mind hozzájárul a magyarabb magyarság kialakításához.

És hozzájárul az is, hogy nevében is magyar legyen a magyar. A többévszázados együttélés idején a magyar családokba való benősülés révén rengetegen beolvadtak a magyarságba a nemzetiségiek közül. Egy számítás a háború idején 2.800.000-re tette azoknak számát, akik szívben és lélekben, de nagyrészt vérségileg is magyarokká váltak és nevükön kívül már semmi sem köti őket ahhoz a nemzethez, amelyből egykori ősük kiszakadt. Ezekben az esetekben a vér megtagadását is jelenti az idegen név, amely léves látszatot kelt s ezt a látszatot ellenségeink, akik nem hajlandók elismerni őket magyaroknak, itt épp úgy, mint saját uralmuk alá került területeken, még revíziós harcunkban is kihasználják ellenünk. Arra a sok komoly indokra, amely ezenkívül is

szükségessé teszi nemzeti érdekből a beolvadtak részéről a nevek magyarosodását, volt alkalom már rámutatni nemcsak előadásaim során, hanem e hasábkon is. Utalhatok arra, hogy a névmagyarosítási mozgalom után hasonló mozgalmak indultak több külföldi országban is. Így erőteljesen folyik a rokon finn és észl népeknél, a németeknél, olaszoknál és törököknél is az idegen nevek kigyomlálása. Ezáltal a névrendezés néhány más vonatkozására szeretnék rámutatni.

Nagyon sok ősmagyar felvidéki család visel idegen nevet. Amikor a XII. században a nemeseknél kezdtek behozni a családi nevet, a felvidéki családok rendszerint azt a nevet vették fel, ahol birtokuk volt. Pl. Borsicz urára azt mondták a tótok, hogy pan Borsiczky s a családon rajtamaradt ez a név. Eppen így lettek Nedecce után Nedeczyek, Marsova után Marsovszkyiak, Lehota után Lehotzkyak ősmagyar családok. De rengeleg eredetileg magyar neveket rontott el később a nép nyelve. A magyar eredetű Szmrecsányi-család neve is eredetileg Zemercesényi volt. A bácskai alispán nagyapját ifjú korán még Szabónak hívták, az abszolutizmus idején változtatták át Szabovljevic-re. Az alispán tehát csak visszamagyarosított, amikor újból Szabó lett s az ő és Borbíró bajai polgármester szép példája, úgyszintén a szerb megszállás lapasztalatai nyomán magyarosodott meg nevében csonka vármegyéjének tisztviselői kara az összes vármegyék közül a legnagyobb százalékban.

Sok példát tudnék felhozni, amire

A német nép egy emberként állt Hitler mögé

A német választások ideiglenes végeredménye a következő adatokat tartalmazza: A 35 választókerületben 45.428.641 választó közül 41 millió 952.476-an szavaztak, tehát a választók 99 százaléka szavazott le. Ebből Hitler kancellár 44.409.522 szavazatot kapott, ellene szavaztak, illetve érvénytelenül szavaztak 542 ezer 954-en. Tehát az összes sza-

ill nincs hely, hogy rengeteg magyar nevet rontottak el a szlávok hozzáragasztásával, így sok Kovácsból lett Kovacsics, Kovacsék, Kovacsévic (egy családbeliéből is többféle) és milyen sok nevet rontottak el régebben elhatalás következtében, úgyszintén német és cseh tisztviselők elírásai, vagy szándékosságai révén. Természetes, hogy az ősmagyar, de idegenszerű nevet kapott családoknak s azoknak, akiknek neve eredetileg magyar volt, elsősorban kötelességük, hogy megszüntessék a nemzetnek ártó s ellenünk kihasznált látszatot.

A tömegesen előforduló nevek terén is rendet kell teremteni. Csak e nevek viselői tudják, mennyi bajt, kellemetlenséget okoznak a tizezrekre rugó azonos nevek, egyének, társadalomnak, közületeknek. Hányszor esutak már be, hányszor inzuláltak, árvereztek azonosnevű embert más helyett. Ha a budapesti főkapitányságon pl. egy Szabó István nevű ember erkölcsi bizonyítványt kér, akkor 20-30 esetben ilyennevű emberek ellen folyó büntügyi eljárások aktái alapján előbb igazolnia kell, hogy egyikkel sem azonos. Hetekbe, sőt hónapokba kerül, amíg egy ilyen tömegnevet viselő ember megkapja a kért bizonyítványt. Az OTT-nál is zavart és sok kárt okoz, hogy pl. 500 Pap János, 700 Német József, 850 Kis János, stb. szerepel. Fontos tehát, hogy ezek a nevek is változatos nevekké alakuljanak át, amint Dániában már a sok Petersent és Janzent is eltüntették.

Javultak

Békéscsaba közegészségügyi viszonyai — jelenti a polgármester

A f. hó 30-án, hétfőn sorra került városi közgyűlésen előterjesztett polgármesteri jelentésből az alábbi részleteket közöljük.

Közegészségügy

A közegészségügyi viszonyok az

előző hónaphoz képest javultak, mert ugyanazon születési szám mellett a halálozás csökkent.

A fertőző betegségek közül a kanyaró járványos volt, úgyhogy 8 iskolában egyes osztályokat be kel-

lett zárni. A hónap vége felé a betegedések száma csökkent.

A hasihagymáz oltásokat az orvosi hivatal befejezte.

Az elmúlt hónapban született összesen 89, házasságot kötött 27 pár, meghalt 69.

A mentők ötvenszer vonultak ki.

A Stefánia anya- és csecsemővédelmi intézetek rendelkezésein megjelent 281 csecsemő, 180 gyermek és 26 anya. A védőnői látogatások száma 1651.

Mindkét intézet az említett rendelkezéseken és látogatásokon kívül tej-, gyógyszer- és ruhaneműt is juttatott az arra rászoruló gyermekeknek.

A Vörös-Kereszt városi választmányának iskolafogászata az elmúlt hónapban 101 fogtömést, 50 foghuzást és 25 egyéb beavatkozást végzett 96 szegénysorsú elemi iskolai tanulón.

A városi iskolaorvosok a tanulók vizsgálatát tovább folytatták és ezzel kapcsolatban 576 gyermeket vizsgáltak meg, akik közül 122 volt többé-kevésbé fertőzött. A szülőket 80 esetben értesítették gyermekeik állapotáról.

A tüdőbeteg gondozó intézet 95 beteget kezelt, akik közül 80 segélyre szoruló között 1355 liter tejel osztott szét.

Közbiztonság

Az összes bűncselekmények száma 105 volt. Baleset tizennégyeszer történt, amelyből egy sem végződött halállal. Öngyilkosok száma 4. Kihágás miatt 130-szor indult meg az eljárás.

A tűzoltóság 10-szer vonult ki, ebből 5 kéménytűz, 3 egyéb tüzeset, 1 segélynyújtás és 1 vaklárma volt.

Mezőgazdaság

Az időjárás februárban általában kedvezőnek, a hónap vége felé pedig a vetésekre igen jónak mondható. A pár napig tartó kemény hideg a hótakaró hiánya miatt a vetéseket kevésbé gyengítette ugyan, de az ezt követő enyhe időjárás és meleg eső következtében a vetések ismét fejlődésnek indultak. A gyümölcsfák mindenütt rügyezni kezdtek és általában a vegetáció megindult.

A mezőgazda társadalom helyzete rendkívül súlyos, negyreszük valóságosan küzd a megélhetésért.

A kisiparosság helyzete változatlanul nagyon rossz és szinte katasztrófálisnak mondható.

A kereskedelem egyes szakmái úgyszólván holtpontra süllyedtek le és csupán az elsőrendű közszükségleti cikkek körül mutatkozott forgalom.

Minisztertanácsra ült össze a kormány

Budapest, március 30. A kormány tagjai 1 órakor minisztertanácsra ültek össze, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök tájékoztatja minisztertársait a római megegyezésről.

Evangelikus lelkészbeiktatás Gerendáson

F. hó 8-án tartotta meg lelkészválasztó közgyűlését a gerendási evangélikus egyház, melyen a Felsőpeténybe el-távozott Kiss Kálmán lelkész helyére Solymár (Szlany) Pál békéscsabai hitoktató lelkészt választotta meg.

Az új lelkészt vasárnap délelőtt iktatta be hivatalába dr. Szeberényi Zs. Lajos főesperes. Békéscsabaról nagyon sokan mentek át a beiktatásra.

A beiktatási istentisztelet az evangélikus iskola tantermében volt, mert az egyházközségnek még nincs temploma.

Az istentisztelet után közgyűlés és presbiteri gyűlés volt. Az egyházközség nevében Botyánszky János egyházfelügyelő, malomtulajdonos üdvözölte keresetlen szavakkal az új lelkészt. Dr. Benedek Béla községi orvos a község nevében, a róm. kat. igazgató-tanító a róm. kat. egyház, Mészáros Gyula áll. nyug. ig. tanító a Békéscsabai Nőegylet, Papp Gábor ref. lelkész a békéscsabai ref. egyház, Saguly József főgimn. tanár a MOVE és Miklya Mihály evang. tanító a gerendási evangélikus egyház nevében üdvözölték magasszárnyalású beszédekben az új lelkészt. A szívből jövő üdvözléseket Solymár Pál hálásan köszönte meg.

Ezután a Bagyinka-féle vendéglőben közös ebéd volt, amelyen kétszázán vettek részt. Az első felköszöntőben Solymár Pál lelkész a kormányzó elnököt üdvözölte, hazaias érzelmetől áthatott felköszöntőt mondott többek között az egyház érdemes gondnoka, Gajdács György.

A békéscsabai tanítói járáskör gyűlése

A békéscsabai tanítói járáskör március 30-án, hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel Békéscsabán, az Irányi-utcai áll. el. iskolában Karsai István járásköri elnök elnökletével ülést tartott.

Karsai elnök megnyitó beszédében szeretettel üdvözölte az ülésen megjelent Ringbauer Károly kir. tanfelügyelőt s meleg szavakkal méltatta a Békéscsabaról eltávozott Moldoványi Gábor igazgatónak a tanítóság érdekében kifejtett munkásságát.

Lischka János olvasta fel ezután a múlt gyűlésről szóló jegyzőkönyvet, majd két mintatanítás következett. Pribojszky Mihály az egészség ápolásáról tartott igen értékes előadást a II-ik osztályban, míg Hrabovszky Pál II. Rákóczi Ferencről, az V—VI-ik osztályban.

A tanításokhoz több értékes hozzászólás hangzott el. Ringbauer Károly tanfelügyelő felszólalásában az új pedagógiai útra mutatott rá. Indítványára a járáskör a két tanítónak értékes mintatanításukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A járáskör ülése Karsai elnök zárószavai után a Himnusz eléneklésével ért véget.

Prága elsikkasztotta a tót minisztériumot

Prága, március 30.

A prágai kormányparti cseh sajtó élénk sajnálkozással írja, hogy nem sikerült a tót néppárt és a kormánypárt között a megegyezés. Ennek legfőbb oka Hlinka merev magatartása volt. Hlinka feltétlenül ragaszkodott a tót minisztérium fel-

állításához, amihez a kormány nem járult hozzá. Hlinka bejelentette, hogy résztvesz a legerősebb ellenzéki harcban, bár tudja, hogy a cseh kormány meghatalmazási törvény alapján megrendszabályozza a kormányellenes pártokat.

Véres verekedés volt vasárnap este Békéscsaba főterén

Véres verekedés zajlott le vasárnap este Békéscsabán, a Szent István-téren, a Verböczy-utca előtt. Az eddigi megállapítások szerint eddig még ismeretlen tettesek valami régi haragból kifolyólag megtámadták Fedorson Pál 21 éves békéscsabai, Franklin-utca 61 szám alatti és Lázár János 19 éves békéscsabai, Báthori-utca 17 szám alatti lakosokat. A támadók azzal a jelszóval, hogy «most leszámolunk», bicskát és boxert vettek elő és rátámadtak

a két meglepett fiatalemberre. Fedorson fejenszúrták, Lázárt pedig boxerrel sebesítették meg, azonkívül a balfülén ejtettek szúrtsebet. A verekedés közben a rendőrszem is megérkezett. Erre a támadók futásnak eredtek és eltűntek a sötétségben. A sérültek sebeit a mentők kötötték be. Fedorson és Lázárt a rendőrség a nyomozás érdekében őrizetbe vette. A támadók kézrekerítése végett a nyomozást folytatják.

Harmincszoros tolvajt fogtak el a békéscsabai rendőrség kiváló detektívjei

Az utóbbi időkben elkövetett tömeges lopások tettesét lettek araltalmanná

Mint ismeretes, az utóbbi időkben tömegesen történtek Békéscsabán különféle lopások. A károsultak főképp baromfiak és füstölhús (kolbász, sonka) ellopása miatt tettesek feljelentést ismeretlen tettes ellen a rendőrkapitányságon.

A feljelentések alapján a rendőrség bűnügyi osztályának detektívjei ezzel-nyal folytatott alapos nyomozás és sorozatos leszállások tartása után, március 28-án, szombaton délelőtt a lopások tettesét Zsiros György 29 éves, békéscsabai születésű, Berthóly-tér 6 szám alatti lakos, többszörösen büntellett előéletű földműves személyében elfogták.

A nyomozás további során megállapították, hogy az orgazda szerepét Lipták P. János 24 éves békéscsabai születésű és neje, szül. Vasas Ilona, Vasvári-utca 16 szám alatti lakosok töltötték be.

Zsiros Györgyöt előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása al-

kalmával beismerte, hogy 1936 február 10-e óta minden héten kéthárom, összesen mintegy 30 rendbeli lopást követett el. A lopásokból származó baromfiakat és húsféléket minden esetben a lopás elkövetése után Lipták P. János lakására vitte.

A lopott dolgokat azután Lipták és neje a környékbéli községekben, Békésen, Dobozon, Szarvason, Elekén és részben Békéscsabán értékesítették. Az így befolyt pénzből Liptákék egyharmadrész hasznot kaptak.

Megállapították azt is, hogy Liptákék a lopott baromfiakat az eladásig lakásuk padlásán rejtették el.

Zsiros Györgyöt és Lipták P. Jánost a rendőrség őrizetbe vette. Teljes bűnlajstromuk összeállítása végett a nyomozást tovább folytatják ellenük. A jelek szerint ugyanis egyéb bűnesemények elkövetése is terheli Zsiros Györgyöt.

Békéscsabán lesz az idén a Délmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesületének országos kiállítása

Megyei jellegű kiállításokat Békésen, Mezőberényben, Szarvason és Gyomán tartanak

Nagy érdeklődés mellett folyt le az egyesület évi rendes közgyűlése

A Délmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesülete vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta ezévi rendes közgyűlését Békéscsabán, Réthy-utca 4 szám alatti helyiségében, a tagok szépszámú részvételével.

A betegség miatt távollevő dr. Holländer Lipót elnök helyett vitéz Boeckóy András társelnök vezette le a gyűlést.

Vitéz Boeckóy András elnöki megnyitójában szeretettel üdvözölte a megjelent tagokat, majd kitért arra, hogy az elmúlt évben sok csapás érte a mezőgazdaságot s ennek következtében a baromfitenyésztőket is. A tenyésztők ráfize-

ttel dolgoztak, mert igen drága volt a takarmány. Azonban nem szabad elcsüggedni. Az idén minden remény megvan arra, hogy a baromfitenyésztők megtalálják számításukat.

Beszéde végén hangoztatta, hogy csak az összefogás, az együttműködés hozhatja meg a várt eredményeket. A mostani idő megpróbáltatás, de ha összefog a nemzet, eljön az az idő, amikor minden dolgozó magyar megtalálja boldogulását.

Vitéz Boeckóy András nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavai után dr. Mózes Imre ügyvezető elnök terjesztette elő nagy gonddal

összeállított, mindenre kiterjedő évi jelentését, melyben az egyesület múltévi munkásságáról számolt be.

Jelentésével kapcsolatban dr. Mózes Imre hálás szívvel mondott köszönetet az egyesület nevében vitéz dr. Márky Barna alispánnak és vitéz Jánossy Gyula polgármesternek azért az erkölcsi és anyagi támogatásért, melyben az egyesületet részesítették. Köszönetet mondott továbbá Békéssy Jenőnek, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési osztálya vezetőjének és vitéz Ottó Ernőnek, akik szintén támogatták céljai elérésében az egyesületet.

Jelentése végén rámutatott arra, hogy az egyesület jövőbeni célja a kendermagos tyúk tenyésztésének népszerűsítése, az angora és a házinyúl értékesítése és legelsősorban is az, hogy a környék községeit bekapcsolja a baromfi- és nyúltenyésztésbe.

Dr. Mózes Imrének tartalmas jelentéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés.

Ezt követően vitéz Boeckóy András felhívta a tagok figyelmét arra, hogy ha a környéken több állami ellenőrzés alatt álló baromfitenyésztés lenne, akkor mintegy 10—12 ezer pengő, melyet a békéscsabai keltetőállomáshoz szükséges tojásokat adtak ki, itt maradt volna. Szintén hangoztatta, hogy a kendermagos tyúk tenyésztését általánosítani kell a mi vidékünkön.

A pénztári jelentést a számvizsgáló bizottság jelentése után elfogadták és az elnökségnek a felmentvényt megadták.

Megbízta a közgyűlés az elnökséget, hogy az alapszabály módosítását dolgozza ki. A módosítás azért vált szükségessé, hogy a vidéki egyesületeknek az anyaegyesülethez való viszonyát tisztázzák.

Vitéz Boeckóy András ezután bejelentette, hogy az idén megyei jellegű kiállításokat Békésen, Mezőberényben, Szarvason és Gyomán tartanak, míg az országos kiállítás Békéscsabán, előreláthatólag novemberben lesz.

Ezután a tisztújításra került sor, melynek megejtése után az elnökség a következőképpen alakult:

Díszelnökök: Beliczey Géza (Békéscsaba), Csizmadia András (Orosz-háza), vitéz Jánossy Gyula (Békéscsaba), vitéz dr. Márky Barna (Gyula), gróf Wenckheim József (Ókigyós).

Elnök: dr. Holländer Lipót (Békéscsaba).

Társelnökök: vitéz Boeckóy András, dr. Medovarszky Mátyás, Tass Ferenc (Békéscsaba).

Aelnökök: Berkes Gyula, Bárány László, dr. Mózes Imre, Szombati Mihály, Vajnai János (Békéscsaba), ifj. Gregus Máté (Vásárhelykutas).

Ügyvezető aelnök: Csoma Gyula, titkár: Kiszelsok Pál, jegyző: Körmőczy Zoltán, pénztárnok: Körmőczy Illés, ellenőrök: Gyüre István, Bogár János (Békéscsaba).

Szakosztályvezetők: baromfiaknál: ifj. Bohus M. András, galamboknál: Sárga Antal, nyulaknál: Streit János (Békéscsaba).

Gondnok: Jacsek György, ügyész: dr. Havas László, állatorvosok: dr. Mózes Imre, dr. Szirtes Jenő (Békéscsaba).

Választmányi tagok: Balda János, Baumgartner Géza, Deutsch Andor, Goldberg István, Goldschmiedt Ernő, Hursan Pál, Janovszky János, Kraszkó György, Majsai József, Maczák Mihály, Mazan György, Nánási Imre, Szerdahelyi Jenő, Vá-

Vilmos. — Pótagok: Kuka Pál és Domonyi János.

Vidéki választmányi tagok: Dr. Gallitsik Elek (Orosháza), dr. Berthóly Géza (Orosháza), Dér László (Orosháza), Süle Antal (Orosháza), G. Szabó József (Orosháza), Szikszay Sándor (Békés), Sall János (Gyula), Leiszt János (Gyula).

A megválasztott tisztikar nevében vitéz Boeszkóy András mondott köszönetet a bizalomért a közgyűlésnek. Csoma Gyula, az új ügyvezető elnök külön is megköszönte a közgyűlés bizalmát és ígérte, hogy kemény munkával fogja azt meghálálni.

A közgyűlés vitéz Boeszkóy András zárószóval, délen érli véget.

Berzsenyi-émlékünnep

a gimnáziumban

A békéscsabai Rudolf-reálgimnáziumban Kirner Gusztáv vallásnagár elnökségével működő ifjúsági Luther Szövetség vasárnap délután 5 órakor nagyon tartalmas műsorú Berzsenyi-émlékünnepélyt rendezett, amelyen nagy számmal jelent meg a szülők, az iskola barátai és az érdeklődők.

Hajdu Béla és Ponicsán Imre nyolcadikos tanulók Berzsenyi legszebb költeményeit: a „Fohászok” című és „A magyarokhoz” címűt szavalták el nagy rátermettséggel.

Dr. Bell Lajos m. kir. tanügyi főtanácsos, igazgató, Berzsenyi jelentőségét, költői egyéniségét és költészetének szépségeit méltatta nagyon értékes, tartalmas ünnepi megemlékezésben, amit hálás figyelemmel hallgatott a közönség.

Valentinyi Tibor, a gimnázium tehetséges, kiváló hebedikosztályos növendéke „Vallásos és erkölcsi eszmék Berzsenyi költészetében” című eredeti, ügyesen megszerkesztett pályamunkáját olvasta fel, nagy tetszést aratva.

Mári Sándor ügyes hegedűjátéka Kollár Sári kitűnő zongorakisérelével váltott ki megérdemelt tapsokat.

Nagyon értékes volt az egyre románosabb fejlődést tanúsító gimnáziumi énekkar szereplése. Povátsay László énektanár kitűnő vezetésével három ízben is szerepelt a műsorban az énekkar, a közönség igaz gyönyörűségére.

Elismerésre méltó az ifjúsági Luther Szövetség nemes fáradozása, amellyel ilyen szép ünnepély keretében tudott áldozni Berzsenyi Dániel halhatatlan emlékének.

Az Országos Tüdőbetegek Szanatórium Egyesületének békéscsabai fiókjának közgyűlése

Az Országos Tüdőbetegek Szanatórium Egyesületének békéscsabai fiókjának közgyűlése április 15-én délután 3 órakor a városháza kistanácstermében tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó; titkári jelentés; pénztári jelentés; felmentvények megadása; indítvány a fiókegyesület feloszlásának tárgyában és esetleges indítványok.

Nyíltér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Figyelmeztetés!

Ezúton figyelmeztetek mindenkit, hogy fiannak Susánszki Jánosnak senki ne hitelezzen, mert adósságait nem fizetem ki.

Békéscsaba, 1936. március 28.
id. Susánszki János
Békéscsaba, V., Levente-
utca 30 sz. alatti lakos.

„Kém” fogtak a békéscsabai cserkészek

Kitűnően sikerült a békéscsabai cserkészek együttes játéka

Izgalmas nap virradt 29-én a hetek óta sűrű-bűgő cserkészfiukra. Erre a vasárnapra rendezte el a Magyar Cserkész Szövetség országos központja országsszerte a riadót.

Békéscsabán délelőtt fél 11 órakor sorakozott a négy csapat (a Csaba, a Fáy András, a Munkácsy és a Körös) és felolvasták előttük a titkos utasítást, amely parancsot tartalmazott egy Békéscsabára érkezett „kém” elfogására.

A csapatok megszállták a város különböző forgalmas és fontos pontjait és a kapott személyleírás alapján rövidesen rábukkantak a gyanúsított alakra.

A délutáni órákban bonyolódott a helyzet, mert a kiküldött őrszemek öt más gyanúsán viselkedő alakot is üldözni kezdtek. Végre is a beérkezett jelentések alapján az első gyanúsított körül szorult a hurok, akinek a letartóztatására este 7 órakor ki is adta a parancsot a játék vezetője.

Amikor a gyanúsítottat megmozdították, titkos jelzésekkel ellátott térképet találtak nála, amelynek alapján rábukkantak arra a házra, amelyben a kém „titkos iratait” rejtgette. Itt nagy ügyességgel végrehajtott házkutatás során egy könyv lapjai közé beragasztva találták meg a keresett iratokat.

A játékot, amelyet nagy lelkesedéssel és komoly buzgalommal végeztek az ügyes cserkészfiuk, a csapatparancsnokok irányították.

A Békéscsabai Ev. Leányegyesület közgyűlése

Vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a Békéscsabai Evangélikus Leányegyesület a Teleki-utcai Szeretet Otthonban.

Zamecsnik Judit, az egyesület közszereplésben álló kiváló elnöknője nyitotta meg a gyűlést, szeretetteljes szavakkal üdvözölve a megjelenteket. Majd tartalmas, szép elnöki megnyitójában a tagok felelősségéről beszélt. Egyben felhívta a tagok figyelmét, hogy támogassák az elnökséget munkájában.

A helyesléssel fogadott beszéd után Szollár Juliska titkár az egyesület 1935 évi működéséről szóló, mindenre kiterjedő figyelemmel és gondjal összeállított jelentését ol-

Azt csak megengedheti magának,

mert az még nem luxus, ha egy csésze FRANCK kávépótlékkal ízesített KNEIPP malátakávéét iszik. Tápláló és olcsó mindennapi ital. Az élvezetért pedig, amit elfogyasztása nyújt nem is kell külön fizetnie, ez a gyártmányi saját-sága.

Francck és Kneipp

a takarékoskodóknak, élvezetet nyújt.

vasta fel. A jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette és Szollár Juliskának működéséért s a jelentés összeállításáért az elnök indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A pénztárosi jelentést Izsó Ilus, a számvizsgáló bizottság jelentését Koricsánszki Lujza olvasta fel, amelyeknek elfogadása után az elnökségnek a felmentvényt megadták. Izsó Ilusnak műköltéséért ugyancsak köszönetet szavaztak.

Ezután Bielik Judit a könyvtárosi jelentést olvasta fel, Kollár Sári pedig a leányegyesület tanító tagjainak az elemi iskolákban tartott vasárnapi nevelőmunkájáról számolt be.

Betöltötték a megüresedett választmányi tagnyi helyeket, majd az elnök indítványára köszönetet szavazott a közgyűlés Kirner Gusztáv ev. vallásnagárnak az értékes bibliaórák tartásáért. Az elnök végül tagtoborzásra hívta fel a tagok figyelmét és a közgyűlést berekesztette.

Végezetül a tagok a magyar Hírszekegyet mondták el.

Remenár Géza előadása a Kisgazdaegyletben

Remenár Géza fővegyész, a békéscsabai Vegyiskérleti Állomás vezetője f. hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor előadást tartott a Kisgazdaegyletben a tej- és tejtermékek előállításával és forgalombahozatalával kapcsolatos tudnivalókról.

Az előadás iránt a gazdák részéről igen nagy volt az érdeklődés, amennyiben a nagyterem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Kovács Pál kisgazdaegyleti elnök megnyitó szavai vezették be az előadást.

Remenár Géza értékes, nagy figyelemmel hallgatott előadásában először a tej előállításával és for-

galombahozatalával, majd a tejtermékekkel, nevezetesen a túróval, a vajjal és a sajttal foglalkozott.

Közölte a gazdákkal, hogy a Vegyiskérleti Állomás minden kérdésben, mely ügykörében tartozik, szívesen, készségesen ad felvilágosítást a hozzáférőknek. Bejelentését a jelenvolt gazdák nagy örömmel fogadták.

Remenár Géza fővegyésznek értékes előadásáért Kovács Pál elnök mondott köszönetet.

HIREK

— **Iskolamegnyitás.** A soproni r. k. elemi iskolában megszűnt a kanyaró s ezért az alispán elrendelte az iskola megnyitását.

— **Halálozás.** Hrabovszky András 39 éves békéscsabai gazdálkodó, Szemere-utca 6 szám alatti házában vasárnap este 10 órakor elhunyt. Hrabovszky András örveztető volt a 101. gyalogezredben, amelynek a háború idején több szép vitézségi érdemmel kitüntetett, derék katonája volt. Kétszer is megsebesült a nehéz harcokban, és pedig olyan súlyosan, hogy a frontról hazatérve is állandóan érezte sebesülései következményeit, míg most szervezete nem bírta tovább a küzdelmet. Fiatalon kellett elköltöznie az éők sorából. Halála annál is megdöbbentőbb, mert csak hetekkel ezelőtt temették el tragikus hirtelenséggel elhunyt testvérbátyját s így ez a közbeesülésben álló Hrabovszky-családban szinte egy hónapon belül a második váratlan haláleset. Temetése 31-én, kedden délután 2 órakor lesz a Szemere-utca 6 szám alatti gyászszobából, az ág. h. ev. egyház szertartása szerint. Az elhunytban Hrabovszky Mihály ev. tanító, városi képviselőtestületi tag fivéré, Kovács Lajos gyulai iparostanonciskolai rajztanár sógorát gyászolja.

— Ezen a héten a Lőrinczy és Abonyi gyógyszerárak tartanak éjféli szolgálatot.

CSABA MOZGÓ

Márc. 30-31-én, hétfőn fél 5, fél 7, fél 9, kedden fél 7, fél 9.
Hétfőn a fél 5 órai előadás zóna.

HAROLD LLOYD világhírű bobózata:

Tejesnek áll a világ

Híradó

Csendet kérünk

Április 1-2, szerdán fél 5, fél 7, fél 9, csütörtökön fél 7, fél 9.

Szerdán a fél 5 órai előadás zóna!

Milliók olvassák JACK LONDON világhírű regényét:

Vadon szava

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk édesapánk, nagyapánk, testvérem és rokonunk

Zsarnóczay Károly

asztalosmester

hosszú szenvedés után, életének 65-ik évében f. hó 29-én történt elhunytát.

Drága halottunkat f. hó 31-én délután 2 órakor fogjuk a V., Thököly u. 2 szám alatti gyászszobából az erzsébethelyi új temetőben örök nyugalomra helyezni.

Bcsaba, 1936 márc. 30.

A gyászoló család.

* Mindazon mérgezési esetek le-
küzdesénél, melyeket romlott ételek
okoznak — tehát főleg húsmérge-
zés vagy gombamérgezés előfordu-
lásakor — a gyorsan ható termé-
szetes »Ferenc József« keserűvíz
azonnali használata rendkívül fon-
tos segédeszköz. Híres orvostudo-
mányi könyvekben felemlítik azt
is, hogy a Ferenc József víz ólom-
mérgezésnél, mint specifikus ellen-
szer, teljes mértékben beválik.

— Adományok a gyermek-
nyaralattal céljaira. A békés-
csabai szegény iskolás gyermekek
nyaralattal költségeinek fedezé-
sére a Bóhn Mihály gőztéglá-
gyár Békéscsaba 80 pengőt, a Kul-
pin Jakab cég 40 pengőt adomá-
nyozott.

— Egy gerendási kislíu el-
törte a lábát játszás közben.
Súlyos sérüléssel szállították be
vasárnap a mentők a békéscsabai
közkórházba Roszkos Mihály 5
éves Gerendási tanya 1011 szám
alatt lakó kislíut. A gyermek ját-
szás közben a kocsiszinben egy
rúdra mászott fel, ahonnan leesett
a földre és eltörte jobb alsó láb-
szárcsontját.

— Sirius mester szerint szép áp-
rilisünk lesz. Sirius mester a tava-
si időjárásra a következőket
mondja: áprilisa szép, meleg idő-
járás ígérkezik. Csak most jön az
igazi tavasz, amikor 15—26 Celsius
fok meleg lesz. Néhány napon átvo-
nuló zivataros esőt kapunk, ennek
ellenére az április száraz jellegű-
nek ígérkezik. A szép, meleg idő-
járást április hónapban a következő
napokon szakítja meg eső és ziva-
tar: 3. 4. 6. 11. 14. 20 és 24-én.

— Utazási kedvezmények a Bu-
dapesti Nemzetközi Vásár belső
számára. A vásárigazolvány az ösz-
ses magyar vasútvállalatok vona-
lain május 2-től május 18-ig Buda-
pestre és május 8-tól május 24-ig
Budapestre vissza 50 százalékos
kedvezményre jogosít. A belső utasok
teljes árú jegyet vesznek,
amellyel díjmentesen utazhatnak
vissza az induló állomásra. Ugyan-
csak félárú utazásra jogosít a vá-
sárigazolvány a MFTK és DGT du-
nai hajóin április 24-től május
31-ig. A MÁVUT vonalain a vá-
sárigazolványok tulajdonosai 20—50
százalékig terjedő kedvezményben
részesülnek. Részletes felvilágosítás
és vásárigazolványok a vásár tá-
képviselőinél és az utazási irodák-
ban kaphatók.

— Változás a békéscsaba—gyulai
autóbuszjárat útirányában. Már-
cius 30-tól kezdve határozatlan ideig
az autóbuszjáratok Békéscsaba és
Gyula között újjavítás miatt nem a
veszei csárdánál, hanem Dobozon
át közlekednek.

— Különmotor az április 5-i
CsAK—ETC eleki bajnoki mérkő-
zésre. A CsAK, mint Mezőkovács-
háza, úgy az április 5-én Eleken
sorrakerülő bajnoki meccsére is
különmotort indít, hogy ezáltal le-
hetővé tegye az érdeklődőknek a
minél nagyobb számban való rész-
vételt. Menetdíj oda-vissza 1.60 P.
Sürgős jelentkezést kér a Menet-
jegyjíróda.

Időjárás

Békéscsabai meteorológiai megfigyelő
állomás jelentése március 30-án délelőtt:
Hőminimum +5.2°C A föld felszínén +4.6
Hőmaximum +15.0°C Légnyomás 762.3 mm
Csepadék 0.0 mm

A bpesti meteorológiai intézet jelentése:
Várható időjárás a következő 24 órára:
Változó felhőzet, néhány helyen reggeli
köd képződés, több helyen eső, főleg nyu-
gaton és északon. Az Alföldön, kivált dél-
keleten több napsütés. Mérsékelt déli, dél-
nyugati szél, a hőmérséklet alig változik.

A kiadásért felelős Uhrin János.

* Maczák-féle higiénikus arc-
ápoló szappan és puder állandó
használatától gyönyörű szép tiszta,
bársonyos arcbőre lesz.

A közönség köréből

Porfelhő

a gróf Tisza István-út végén

Kaptuk az alábbi levelet:

«Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!
Tisztelettel kérem, szíveskedjék b.
lapjában panaszunknak helyt ad-
ni, mert csak úgy remélhetjük, hogy
panaszunk végre eljut az illetéke-
sekhez.

Mi, akik a gróf Tisza István-út
végén (a Szabolcs-utcától a vasúti
átjáróig terjedő részen) lakunk, el-
lentétben a város más részein la-
kókkal, nem tudunk örülni a ta-
vasznak és a nyárnak, mert örö-
münket elrontja az a hihetetlen
porfelhő, mely a kocsitútról száll
fel.

A gróf Tisza István-út két oldalán
ugyanis kocsitútról van s ezeken az
úton már ilyenkor is nagy a por.
Ha kocsitútról megy végig az úton, nyo-
mában porfelhő száll fel s a por
valóságosan ellep a utcát és be-
hatol a lakásba.

Csupa por és por lavasszal és
nyáron minden a gróf Tisza István-
út végén s bár mi, akiket sorsunk
idekötött, több ízben kértük pana-
szunk orvoslását az illetékesektől,
eddig semmi sem történt az irány-
ban, hogy portalanítsák a város-
nak ezt a részét.

Mi most ismételtelen kérjük az il-
letékeseket, segítsenek rajtunk. Nem
kellene mást tenni, csak a gróf Ti-
sza István-útnak kocsitútról a Sza-
bolcs-utcától a vasúti átjáróig ter-
jedő részen elzárni és néha az ön-
tözőautóval végiglocsolni.

Ennyi csupán a mi kérésünk s
hiszünk benne, hogy az illetékesek
végre meghallgatnak bennünket és
orvosolják panaszunkat.

Ebben a reményben maradtam a
mélyen tisztelt Szerkesztő úrnak
teljes tisztelettel

egy Körösvidék előfizető.»

MOZI

Tejesnek áll a világ

Bemutatja a Csaba Mozgó márc. 30. 31.

Harold Lloyd új filmje. Elég rég
láttuk utoljára a pápaszemes ameri-
kai komikust. Komikus, aki kény-
telen boxmeccsre kiállani. Har-
old Lloyd jámbor tejeslegény,
amikor hirtelen abba a látszatba
keveredik, hogy leütötte az ököl-
vivő világbajnokot az utcán. Híres
ember lesz, mindenkit legyőz,
mert minden ellenfelét megfizették.
Végül szembekerül a volt világ-
bajnokkal és legyőzi — de ho-
gyan? A részletekben vannak öt-
letek a filmben, amiken jókat le-
het nevetni és Harold is mulatsá-
gos, szokása szerint. A rutinos
Menjou egy örökké gumit rágó
menedzsert játszik. Jó alak az edző
ostoba figurája.

Páraflan kedvezmény a „Körösvidék” olvasóinak!

A főváros egyik elsőrangú családi szállodájával, a csendes és központi fekvésű

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

(VI. Podmaniczky-u. 8.) igazgatóságával sikerült olyan megállapodást
kötünk, hogy olvasóink 20 százalékos kedvezményrel
kaphatják a szálló minden modern komforttal (hideg meleg fűtővíz,
központi fűtés, telefon, lift, stb.) berendezett ragyogó tiszta szobáit —
A százalékos kedvezmény igazolvány alapján vehető igénybe, melyet
a Körösvidék kiadóhivatala állt ki a jelentkező olvasók részére.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7: Hanglemezek.
10.20 és 10.45: Felolvasások. 12.05:
Állástalan Zenészek Szimfonikus
Zenekara. 1.40: Akom Lajos férfi-
énekőse. 4.10: Asszonyok tanács-
adója. 5: A rádió szalonzenekara.
6: Joggal hívták-e a magyar nép
Mátyást igazságosnak? H. Pálffy
Ilona dr. előadása. 6.30: Horváth
Gyula és cigányzenekara. 7.30: Ujj-
gyakorlatok. Márai Sándor cseve-
gése. 8: A Székesfővárosi Zenekar
svéd hangversenyének közvetítése a
Vigadóból. 10: Hírek. 10.20: Hang-
lemezek. 10.50: Yves Tinayre éne-
kel. 11.25: Lakatos Flóris és ci-
gányzenekara. — Budapest II.: A
földművelésügyi minisztérium mező-
gazdasági felőrája. 7.05: Francia
nyelvoktatás. 7.35: Táncelemezek.
8.15: Az Árpádkor templomai.
Deresényi Dezső dr. előadása. 8.45:
Hírek. 9.10: A Mándits jazz-zenekar
műsora.

Sport

Szerencsével győzött a CsAK

A gyenge MÁV is lehengerelte a BTE-t

A Törökvis javított helyzetén

Érdekes és izgalmas bajnoki
forduló volt vasárnap az alosz-
tályban. Békéscsabán a CsAK az
egyik legnagyobb akadályon, a
MAFC-on jutott keresztül — nagy
szerencsével —, Mezőberényben az
MTE megverte a Textilt, Gyulán
derby volt és derby — kiesési —
volt Sarkadon is.

Békéscsabán kettős bajnoki mér-
kőzés volt a Réthy-utcai sport-
telepen.

Először a MÁV és a BTE csap-
tak össze a bajnoki pontokért.
Siralmasan gyenge mérkőzést vívott
a két csapat. A MÁV, bár nagy-
arányú győzelmet ért el, mégsem
keltett jó benyomást. Különösen
csatársora volt gyenge. Ebben a
sorban egyedül Oprica játszott
igazi futballt. Annál örömdete-
sebb a védelem künző formája.
A Mester-Zsilinszky Zsóri védő-
hármának ma nincs párja az al-
osztályban. A BTE-ben egyedül
Csüllög futballozott. A többiek
csak futkostak és rugkapáltak.

A CsAK—MAFC mérkőzés sem
jelentett nagyobb örömet a csa-
baiaknak. A mezőtúri csapat az
első féldőben legalább 3 góllal
volt jobb a kék-fehér gardánál.
Ha egy kis szerencsénk lett volna
a tური fiuknak, az első 45 perc-
ben megnyerhetők volna a meccset.
A második féldőben feljött a
CsAK is, de adós maradt a szép
játékkal, aminek főleg Ruttkay az
oka, aki hihetetlenül gyengén moz-
gott. Mentsége, hogy végigsánti-
kálta az egész mérkőzést. A me-
zőny kimagasloán legjobb embere
a mezőtúri Sipos volt. Még az el-
fogult csabai nézők is örömmel
nézték okos, intelligens centerhalf-

játékát, bár a CsAK középfede-
zete, Karátsonyi is jó volt. A
CsAK csatársorában egyedül Tóth
II. volt veszélyes a mezőtúriak
kapujára. Az ő jó játéka szerezte
meg a CsAK-nak ezt a keserve-
sen kiharcolt győzelmet. A véde-
lem izesztően gyengén működött.
Egyedül Bikfalvi játszott — el-
fogadhatóan Reméljük azonban,
hogy a bajnokjelölt CsAK-nak va-
sárnap formája csak muló indisz-
ponáltság volt s elkövetkezendő
eleki meccsén bizonyoságot tesz a
csapat arról, hogy jogosan vezet
a tabellán.

A Törökvis kiesési derbit ját-
szott Sarkadon. A idegesség végig
rányomta bélyegét a játékra és
így az nem volt szép, de annál
nagyobb küzdelem fejlődött ki.
Mind a két csapat megnyerhetne
volna a meccset, de a csatárok
a legbiztosabb helyzeteket sem
tudták gólokra váltani.

A gyulai rangadót a GyAC
nyerte. A mérkőzés izgalmas lég-
körben folyt le.

Az ugyancsak bajnokaspiráns
MTE megérdemelt győzelmet ara-
tott Mezőberényben a Textil ellen.
A mérkőzés mindvégig izgal-
makban bővelkedett és hol az
egyik, hol a másik csapat tett ve-
zetésre szert a mérkőzés folya-
mán, míg végül is szabadrugásból
elért góllal a kovácsnézi csapat
került ki győztesen.

Orosházán az OTK végig nagy
fölényben játszott. Biztosan intézte
el a formájában teljesen vissza-
ment szarvasi Turult.

Tótkomlóson is nagy küzdelem
alakult ki a TTC és az ETC kö-
zött, amely végül is a honi csa-
pat győzelmét hozta.

Eredmények: CsAK — MAFC
2:1. MÁV — BTE 5:0, Törökvis —
CASE 0:0, MTE — Textil 4:3, GyAC
— GyTE 2:1, OTK — Turul 4:0,
TTC — ETC 3:2.

Nemzeti bajnokság: Hungária —
SBTC 3:2, Uipest — III ker. 2:0,
Ferencváros — Szeged 2:0, Phöbus
— Kispest 1:0, Soroksár — Budai
„11” 2:1, Attila — Törökvis 3:2

Tőzsde

Valuták: Angol font 16.65—16.95, 100
Dollár 336.80—340.80, 100 Hollandi forint
27.890—28.090, 100 Német márká 136.00—
137.60, 100 Cseh korona 14.15—14.30, 100
Dinár 7.80—7.95, 100 Lira 29.98—30.25,
100 Francia frank 22.30—22.50, 100 Svájci
frank 110.70—111.65, 100 Leiz 2.80—3.00.
Gabonáarak: 77 kg tv buza 16.75—
16.90, 80 kg tv buza 17.05—17.40, tergeti
12.90—13.05, rozs 14.40—14.50, takarn árny-
árpa 15.00—15.75, sörárpa 19.00—20.00,
korpá 12.45—12.60, zab 15.80—16.10.

Készárú piac: Irányzat barátságos for-
galom élénkebb

Ferencvárosi sertésvásár: Arak: fiatal
kőnyű 76—86, közep 94—106 nehéz 104—
106

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40
fillér, vasár és ünnepnap 60 fillér.
Vastag betűvel szedett szó duplán
számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a
hirdetés árát a szöveg beküldésével egy-
idejűleg beküldjen szíveskedjenek. A hir-
detések ára postabélyegben is beküldhető.

Központban kétszobás utcai lakás mellek-
helyiséggel május 1-re kiadó Garay-utca
7 sz. alatt. Érdeklődni özv. Szulimannónál
a Vadász-kürtben.

Butorok, régiségek, dísz tárgyak gazdag
választékban előnyösen kaphatók a Va-
gyonmentőben. Ebből ízezked-
ő vállalatoknál óvadékkal ötszázéltól
vagy haszonrészesedésre ezertől feljebb
kézpénzzel rendelkezők. Bővebbet Va-
rosfejlesztőnél Békéscsabán. 1481

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék Rt.